

Guðrún Benediktsdóttir, seinni hluti

Bjarni Benediktsson – Benedikt Sveinsson – Guðrún Benediktsdóttir – Glósabók – Einkunnabók

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

bjarnibenediktsson.is

Einkaskjalasafn nr. 360

Benediktarskjöl

Askja 5-3, Örk 3

©Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Íslenskis stílur.

Egðrin Benediktssöldóttir

6. A

Sildinn.

Fyrir klutann i sunnar veildist engin sild. Menn voru þarinn að ótlast afkomin hinna mörku, sem vinna við síðurðar á sunnin og rannar afkomin þjóðarinnar í heild. Menn gerdu sér í hugarlund, nærrum allt uppi, ef sildin breygtist. Margir munudu hafa staðið alveg ljósarlausir uppi, báði heimilisföður og fyrirvennum, sem höfðu og hafa fyrir mörkun að opá kánssemrn, sem margir vinna algertlegeða að miklu leysti fyrir sér og kosta sig.

til náms á vetrarum, hefðu eklega órðið
áð hætta námi handið hefði sennilega
órðið gjaldþrota, og tenglendingar hefðu þá
eft til vell sent hingað eftirlitormann eða

Ath.
Kannske öllu heldur stjórnanda, eins og
þau sendu til Nýfundalands, sem varð
gjaldþrota fyrir nokkrum árum. Æðalatnum
veguvinn par er, eins og hér, fiskiveðar.

Ath.
Blaðstáðar par, sem mæður kom, var talð
um síld og aftrum sílet

Bjarni Þiðriksson, fór í rámsáknarferð
með vefsíkipini með ófari og lípti því eftir,

áð móg varí af aðu í sjónum. Þen engin
síld óð, þótt góð veiðivedur kanna. Hóði í
lok júlimánes ðar, þegar flæðir voru örður
inkula voras, kannu fréginu um, áð nái
varí síldin áð koma. Það var eimur mesti
merkisathundur sunnarsins, þótt hann sé
eft til vell álitum hversdagslegur, því að at-
vinnslif þjóðarmanna er áð innken leigli
undir síldinni komið.

Nir bárust fréttirnar hver af annari um
síld: síld á sunnafloá, síld á skjálfsanda.
Hellt var fullt af sílet.

eftir viku var kominn jafnmikil síld

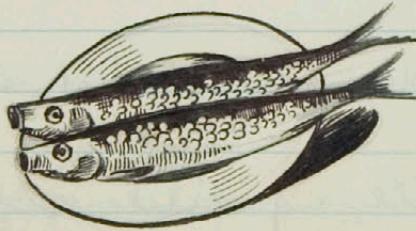
Jónas Hallgrímsson.

Ath.

og kominn hafði verið um sama leiti
sem var á undan, og var þá fó
sennilegt síldarsumur.

Skipun báðu aft sôlarstving eða lengur
eftir löndum, og allar verksmíðjur
vori fullar.

Fólkis varð glæðlegra á svipum, því að
nú var landinu borgið í bráðina eð
minnsta kosti.

Jónas Hallgrímsson fæddist 16. nóvember 1807 að

Hrauni i Örnadal. Hann lauk studentófni 1827. Þigldi
hann nokkurn árum síðar til Kaupmannahafnar
og óblaði sér í að lesa tög, en hafi því og stundadísíðan
íslenskis studentar.

Mest náttúrufundi. - Vorn þá mannr Íslendingar í Höfn, sem
hreifst af ríggum aldaranda og voru friðshuga, framþærir
og þjóðlegir. Vorn því einnigur í því að hefjast handa til þess
að hinsda dýgð og drunga af Íslandi og Íslendingum.

Yótti mörkum Jónas einna best fallinn til að vera vörður
Íslands í Höfn fyrir vitnumna saks og mannkosta. - Rísst
þá Jónas ásamt prem öðrum Íslendingum í þá

áð gefa sít tímamót til vakaningar fjölnir. Ritist nefndist

Fjölnir og kom ít um nokkuð ár. Þori i honum hvassar ætelein
á ejmisleg fjölnialefni og enk þess fróbleikur og ljóðmál.

Högðu Fjölnismenn mikil kapp áð hreinsa tunguna, enkum
þur Kornáðligrason með frábæri pekkingu sinni og Jónas
með afhunda málsmilli í ljósum og óhendum mál.

Fjölnir kom allmiklu til líðar, jafnvel þótt margar voru
þá mótfallir þeim Fjölnismönnum. — Sagt er, áð þrennt
hafi hagt einna mest áhrif á Jónas í esku: Fyrst á barnaaldri

hafi mun hafa valdið því, að hann var
jafnan dulur og fáskiptum eitþ okunnuga, þótt hann væri káton
og opmansansur á góðra vína fundum. Það annað, að hann

ólst upp í sökr síða försportakssonar í Bægisí, og allt þóru nægennis

bergmálaði af ljósum fjöldskálðum, en síðar kynning jónasar ins

Bjarna amtmann Þóravensen og ljót hans. En i þrója lagi áhrif hans

einkenilega og tignarlega landslags áthraganna. Hann var mjög

hneigður fyrir nátturfræði, fór rannsóknarferðir um mest allt landis
og kynntist enk þess og ásínd öðrum mönnum betur á þeim

tíma. Hjólar að dáum hans á nátturunni vísar í kvæðum hans.

Jónas neyti litis skáldgápu sinnar á unga aldiri, þótt tungur hans

hafi snemma hneigist til skáldskapar. Féir eða engir hafa

kveðið fegurri ljós um tunguna. (Setkora, ylkið málid.)

Nátturuporðingar hans eru margar frábærar að sinni og fíðleik,

t.d. í kvæðumum Lygnars höfna og skjálðbreið. Mjög hefur hann

vennsmártir af 3. dælduljósum, eins og kvadinsípa. T.d. i

kvadum Alþingi hér níppa:

Hördum höndum
vinnur hölda kínst
ær og einðagar;
siglin sárskinna,
sölltin ~~x~~ staer,
stjórnuskinna ~~x~~ stritar.

Hann klæðir dagleg störf þjóðarinnar í þegar skáldskapar-hjóp,

t.d. ófjósáknina í formannsvisum:

Mardöll á miði
i myrkbláum sal!
Síðeln mið að seiði;
sekinda val ~~x~~ osfru.

Dag um heppnum í sláttuveisum:

Fellur vel á velli
verkis karli sterkuun,
syngrun enn á engi
eggjus spík ~~x~~ og reykus
grasid grænt á mosa,
grundur fyltur undur.
Hánum líða dómiskam,
lítur ljari skára.

Fónas laugðist fastlega gegn rímnakveskapsnum. Íspáttí honum

hann valda deyfa og dranga Íslendinga að nekkum leiti; eins og
sist af visuvordum: Bragðdanta rímu þylur versall máður. —

Þó nægur leitti fór fónas sínar eigin líðir og skrapasi

a láttu, lipru og fögru mál, og með því hefur hann
gert mikil til að endurbata íslenskum, sem allmikið
var orðin blöndud dönskuslettum. Fyrir það met í ham
innra mest, því að ég met alla mikils, sem vilja frama
þjóðarinnar og hreinsun málssins.

Fónas líst á besta skíði sumars 1845; þegar fón Sigurðsson var
fór

nýjarinn fyrstu sína til Íslands Alþingis. Verk beggja hafa
borið þjóðinni mikinn ávangu.

Nemntaskólinn

Filgangu nemntaskólanáms er ekki sá
at gera þá, sem i skólanum koma, alvitra, að því að tala með nemendur á ensku,

heldur að gefa þeim þá undirstöðu, sem frönsku eða fyrstu. Því að að því kara, því
þurfa fyrir til frekara náms í háskóleum og

þánum aðri nemntastofnum að afloknu
studentspófi. — Nemendur kara undirstöðu-

aðri i nokkrum erlendum tungumálum
og eiga að geta bjargad sín í þeim. Þungumála-

Kennslan er nauðsynleg. Hgatt er að geta

talað nokkrar tungumál, en þó er ekki lögð

ávaláhefvelan á þá, heldur á hitt, að meiri

geti leisí og skilið þau útlendur mál, sem
kunnd eru. Kennarannir aðreið að gera meira
að gera þá, sem i skólanum koma, alvitra, að því að tala með nemendur á ensku,
heldur að gefa þeim þá undirstöðu, sem frönsku eða fyrstu. Því að að því kara, því
þurfa fyrir til frekara náms í háskóleum og
nemendur meikið. —

Til þessa hefur verið lögð allt of mikil áhersla
á dönskirkunnar i Nemntaskólanum, en í nýju

reglugerðinni mun þessu hafa verið breytt,

enda er litt skiljanlegt, hvors vegna kennslan

hefur verið sevna mikil i nauðsyni, sem ekki

skiptir meira mál en danska, þar sem

hitt er ekkest alþjóðlegt menningarmál.

3ennilega staðar félta af fyrri alda sambandi líki kennatta nemandla allskostar.

Islendinga og Dana, sem ~~nir~~ er orðið gurbreytt. Tökum t.d. íslenskuna. Ís kenni höfum við ní-

Kennslugreinar, sem kenndar eru í gagnfræða-verandi 6. bekkingsar hafi því já kennara. Epó as við

dileg, eru allar nauðsynlegar hverjum þeim, höfum bæt allmikið til hvernig kennara, hefur

sem teljast vell menntaður. Ír því as lökþerði kennáttan skýrslulega orðið tilbúið, þegar næst

en kennud á annað vorð, fumst nír samgjörn. kennari hefur tekið við. Yferringar þar í 2. bekk

ara og skýrslumáðra as kenni hana heldur og svipas hefur þar nína í 6. bekk. Kennararinn

í 6. bekk en 4. eða 3. bekk, eins og nír er gerit. - hafa hafi misgjörnar kennblausferðir og lagt mis-

tin skóðun er sí, as best sí, as sami kennari munandi á hevðlu á blutina. Því talð er um íslensk-

kenni nemöndum sömu námsgríðum frá því því eru, fumst nír, as allt hafi verið gerit ad því

komu í 1. bekk, fangað til því ítskrifast. Fari geta as kenni nemöndum as tala fallegt mið og rættar veypjungar.

Kennt eru, as næsta kennara i sömu gríðum

As minnum domi eru ekki flerti en þrír eða fjórir kennarar

i menntaskólanum, sem mér hafa kemið, sem tala lífðalans skólinn enni tekið helmingur þessa nemande, sem i skólanum vill koma.

Mál Hinis blanda mál sitt annastvoð allt af mikinum slætum.

Þá tala blátt á þári rangt eða hvort tveggja. Kennararinnar sem fad hefur á síðustu áratugum verið látið skára í um fad, hversu

eiga að vanda mál sitt vel, þau að þá glæsist tilfinning,

það er, hvað falllegt er og hvað ljótt. - Kennarar eiga að

vera fanning, að nemendur beri virðingu þeim þeim, og

hverst að þau að minnsta kosti að lítu sem þau bitti ekki

níum að nemendur eins og skyndlausar skepuvur. -

Menntaskólinn er elsta menntastofnun Íslands og tök við af Bessastaða.

skóla, sem tekið hafsi við af Skálholtskóla. Skólahúsins er alltað fari

hundruð ára og hefur enni verið stakan, síðan spáva næst. Það liggur

það í augum uppi, að það er fyrir löngu orðis of litis, enda getur

virðist þetta gamla og virðulega húsi ráða af miklu um menntamál landins,

marginar nemandar megi leita sér þurðar undirstöðupresslu, sem

alltað hefur verið til að menntaskóli höfuðstöðvarino vitti.

Hávamál

Í Hávamáleini er fólginn síðalendónum heidina manna á Nordenlendum í fornöld.

'Ósin (kenn háv. Hár) kennir mórmunnus marginlega lífi til þess at varast hættur og veonda heill sínar heilræði. Það er einungis fyrsti hluti Hávamála, sem hér kemur til spæna og um versum rætt í þessu sambandi, og er hann meginhluti kvaðs. Það pess, sem ber þetta nafn í Samundars-eddu. Það pess fylgja örnum kvaði, sem ekki hafa fylgt meginkvæðum frá öndverðum, þótt skráð sin sem áframhald pess, vegna þess að þau eru einnig lögð i munum 'Ósni.

Fyrsti hluti Hávamála er ekki um trúarbrögð ~~éða~~ ^{ne} annas líf, heldur flutja þau einungis hagkvæmar reglu um það, hversu menninir skuli haga sér hér í lífi til þess at varast hættur og veonda heill sínar og sanna hagsald. Það, sem heigt er að myta góðs af, er gott. Við himm er varð, sem er háske-samlegt og hefur illar og skaðvaranlegar afleiðingar. Kvaðið hefst á því, hversu ókunner gíslum skuli haga sér þar, sem hann kemur. Síðar koma allar mennar og viðteikni ráð, og endaleikin eru þau, að dípmálast sé í mannlífinu að hafa látið eftir sig góðan orðstír. Heilræðin nái til allra án

mannareinariðis. - Kvarðið berjir svo:

gattir allar,
áðr gangi fram
(of skoðask skyli)
of skýggarskask skyli.
'Ovist' s^t at vita,
hvar 'ovinis'
sitja á fleti fyrirs.

Efstur, sem kennur íslanget, þarfust mala

og blaða. Hann þarf gestrisni og göðs athélis.

Sá, sem vísar fer, þarf að vera vitur og kunnu
margt, en allt er auðveldara heima fyrirs.

Sá verður að fífl, sem ekki kann, en er
med vitrum mörnum. - Hinn barkari geslur

er eflistekkarsamur og hlutastar a, hvar aðrir segja.

og litur í tingum sig, eins og vitusta manna er

háttur. - Enginn hefur betra vegnesti en mann-
vit mikil. Ekki er betra vegnesti en ófryrkja.

"Ól er ekki eins gott fyrir menn og sagt er,

friat fóra veit,
es flíra drekkat,
sins til geðsgumi.

Ypó er eitt gott ísl ófryrkju, að eitt kennur aðrir,

pótt þas hafi horfið um stund. Ypótt menn drekkir,

eiga þeirar gera þas í hofi og mala þarf eðar

þegja. Enginn er lastaður fyrir þas, að hann gangi

snefnir til rekkju.

Sá, sem ekki kann sér magamál, eru sér aldur-

trega og verður til athlægis, er hann kenes i
atriði

höf vetrarbra manna. Í þessu eru þessar eru

dýrin fremla mónnunum, því að þau vita,

hverar þau eru mett ~~ok~~ ganga þá af grasi.

Héinskut mætur heldur, að allir, sem virð honum

brosa, sér venir hans. Hann finnur, að hann

á sér fáa formálendur, þegar hann kenes á

mannarnist og stendur uppi eins og vvara.

Hann þykist líka vita deili á öllu, en eitt fó

ekki, hværu svara skal, ef hann er spursur ein-

hvers. Best er, að heimskinginn fegi,

þegar hann er með vitnum mónum.

Tengi þat vilt.

að hann ekki kann,

nema hann mali til margt.

Menir eiga að eta snemma dags, nema þær

ætti í heimsókn. Þá er manni best að stilla

svo til, að hann sé óhungradrus, et hann kenes

til kynnies. Þannars getur honum orðið það é,

að hann

sítr ok snopir,

þett sem sölgum sé,

ok kann fregra at fáu.

Króku er til illa vinna, þótt hann bii í þjósl-

braut, en það verður oft að fara örviða að legeja

lykkju á líð sina til góðinna. Gestir eiga ekki

at vera of lengi á sama stæð, því að þá
verður ljúfur leiddur.

Gott er að eiga heimili, því að hafur er hennar
hver og dælt er hennar heim. Spott meint

sem fataður og eigi aðeins hrölegt hins og
líttum bústofnum, er það betra en bújast ólmum. Vinið er og eneva að að, en eins og jafnvel, sem

Vinið skulu skiptast á gjöfum, því að þá verður stendur á bessvæði og vestastupp. -
vináttan traustari, en ekki þurfi gjöfum
að vera stórat.

Vin sínunum
skal maður vinnt vera,
þim ok þess vin.
en óvinnt sín
skýli engi maður
vinar vinnt vera.

ef maður á góðan vin, é hann að hitta hann
oft, en við þann, sem hann trúi illa, en vilt
þó hafa gott af, að að male fagund, en flátt
hyggja oft opalda lausning, við leysj. -

Maður er manna gaman. Sá, sem enga
vinnið skulu skiptast á gjöfum, því að verður stendur á bessvæði og vestastupp. -

Menn eiga ekki að vera ofnitrar, því að sá er
sjaldan gláður, sem veit of magt og pekkir ör-
lög sín. -

Menn eiga að risa ónemna ír rekki, því
að eldriðing eru morgunverkin.

pas besta, sem meðin eru, er að vera við eftir vell verðstingar, er fáðir hans dö.

góða heilsu og lífa lastalausn lífi. Samt er
at mónum ekki alls varnað, þótt þær séu
ekki heilbrigðir:

sumr er af sonum sall,
sumr af frændum,
sumr af fjóru,
sumr af verkum vel.

Betrar er að vera lífs en líðinn, því að sá,
sem lifandi er, getur alltaf bjargad sér,
þótt hann skorti eithvæð, en enginn
nýtur hinna danað. Hann danaði farið
þá hugum, að sonur hans veiði honum

bantastein, jafnvel jafnvel þótt hann hafi

Dendimur eftir "óllu, en samt er þá eitt, sem
hann aldrei nær, og þá er góður orðstír:

Deyr fjé,
deyrja frændi,
deyr sjalfr et sama,
en orðstír
deyr aldri,
hvemur sér góðan gels.

Deyr fjé,
deyrja frändi,
deyr sjalfr et sama.
Ók einn veit
at aldri deyr:
dornar of dausan hvæn.

Íslenskir stílar.

Gudrunin Benedikts d.

L. G. EKK.

14. still.

Fíra Vigfús Benediktsson.

sidast
Fíra Vigfús, sem hafi var prestur
á Kálfellsstöði-buster - frá kaptapellsýslu, og
enn
miðaldræ menn munu, eftir, var fyrst
prestur á Stöð i Akureyri. Veru þar
þá enn margir göldróttir menn, og þar
á meðal bræður tvær, sem henn átti oft;
brösurnar með þa var svo vid eitt laugardags-
kvöld, at þeir bræður og presturinn punkt
at fara ít í eyju, sem var þar st
skammt frá landi, með lömb. Prestur

för med lömbin upp á eyna, en brað-
unir viðu med bátna. Þegar prestur
kam aftur, varu þeir allir á burst, og
skildu prestins eftir. Prestur atlí
kone, sem Málfríður hét. Hún
var meða skýrleikskóna og ^{fótti} vita
fjörlangt nefi sínar. Var hún af
þeir talin góldrótt. Var hún níður
við sjó, er þeir braður komu.
Hún spurni, hvor prestur varin.
Þeir gláttu og sögðu, að hann varin
að búa sig undir ræðuna fyrir

morgundaginn. Hún sagði, að prestur
myndi tala yfir þeim næsta morgung
Braðunir komu snemma til kirkju
á sunnudagsmorgunk og gengu i
kirkju. Var þá prestur Ranninn inn
i kóinn. Ægju hétt mann þá, ræðum,
eins og
~~sem~~ keir átta skilið að fá. Í eftir
sagði Málfríður við þá, að nið krefða
þeir fengið ræðuna. Þeir sögduð eiga
Hér, að parkka presti fyrir hana. —
Komer þeir ekki í kirkju allt sum-
arið og ekki fyrir, en fyrsta sunn-

dag á vetrar. Þeir var við, at annar
bröðurinn var Ræntur, en ninn
ókvæntur. Settist sé kvænti því á
kórhekk, en ninn aftur í kirkju.
Sá Nálfríður, at keir vanu allt af
at glotta nuor til annars undir
söngnum. Þegar presturinn
þeygjasti á ræturri, fóru keir út.
Þegar Prestur var i miðni naðu, or
kréppan Nálfríður til prests, „Ferdu nú
mun
út frisi. Ærki ~~þá~~ seinna venna.“ sekk
þá prestur út. L. 54

15. still.

Grimseyjarfjörin.
Upað var á einum vetrar ofanverðum,
at Hálfdán ~~presli~~ skorti vetrar-
forsa skreid. Höfðu þá bændur ítgerð
mikla í Grimsey, því at þær var
mikit meira um fisk en annarstaða
Athi
á Norðurlandi. Bíðst presterar
vetrarforsa, en fækk engan til ad
sækja hann. Þeit Hálfdán þá á
kóloka, og bað hann ad sækja
skreidina. Ítti kólstki ad fái Hál-

dán sjálfan að launum. Kólski félst
á þetta, en bat prest að útvega sér
far. Fekk prestur honum gamalt
óskur austurtrög. — Þen pess ver að geta,
að kólski átti adeins að fá prest, ef
fiskurinn blotnadi ekki. — Kólski lagði
nið að slad á áliðnum degi. Daginn
eftir fór kona Hálfdáns smemra á
fetur og gætti til vedurs. Þegar hún
kom inn, spundi prestur hana, hvornig
vednið var. Hún sagði, vednið varin
gott og al-kuðskýrt, en skýrnuðni

einn, væri i nordni, og feri hann
hljótt eftir. Þá sagði prestur, að nú
honom væri mál að klæðast, og farið ^þt, ^{Kólski}
hafa verið hljótur. Gekk prestur
síðan niður í fjöru, og var kólski
þá að lenda. Þen er kóllki ^þa prest,
brá honum svo við, að bruma hann
getli ekki að sér, eg fór brumit yfir
bætinn. Blotnadi við það fiskurinn,
en þó svo litil, að adeins sést á
sporðunum. Sagði þá prestur, að
kólski væri af kaupimur, og sýndi

hönum bleytuna á spordunum.

Vard kóðski að vidurkenna það án til fess að prestar kóðski fengi þó einhver laun. Skar prestur þynnst hleða blöðpunkar af þorskinum og gaf kóðska. Þeitir þynnisti hleða blöðrunar síðan skollablaða.

51

16. still.

Leirulækjar-físi.

Í öndverðum dögum keivra leirulækjar-físa og Sigrúnar Gislasonar, Dalaskálds, var draugur einn magnatur á Hellisfjörum og nefður hann ~~var~~ í Luntshelli. Var hann minx meða óvatter og svo magnatur, at geta sett ~~ingun~~ kattist fort að ~~síðt~~ hann niður. Þótti ekki fort að fara frá Kalmanfjörungu nái ur yfir heidi.

Var þá leitað til keivra Sigrúnar

á heimdalak
Dala-skálds og Físa, og þeir bæðirnir
áð ræða niðulögum draugssins. Þeir
þeir voru ífísir á þeim, þó að þeir
vissa mikil tynnir sér og þottu
kraftaskáld. Vart það samt ír, að
þeir lofuðu að fara. Lögðu þeir af
~~a~~ stað árla marguns. Komu þeir
að hellinum snemma dags. - Ekkí
vildu þeir draugssins varir að óðru
en því, að þeir keyrðu drunur miklar
inni í hellinum. Sagði þá lígurður
nið Físa, að þeir skyldu skipta

verkum. Sagði hann, að annar
þeirra etti að fara niður í hellinn,
hellismunansⁿ,
en hingⁿ gata dognans. "Og mæti kín
velja, hvort sem þú vilt heldur"
heldur
Físi kaus, að gata hellismunans.
Lígurður tek þá bók ír ~~to~~ barni
sínum og lagði hana með niður við
prisvar
munans. Gekk hann síðan rang-
salis kringum bókina og segndi sig
"ófugt. Síðan stig hann niður í hell-
ekki,
inn. (Ett sónsetar) Legir, hvornig
hann nái niðurlögum draugssins, en

urðu
ekki ^{urðu} menn síðan vanir við hann.

Um sólsetur kom ligurður upp ír heliumum mjög breyttur og þjakaður. Var þá bókin hertin, og fúsið fusi allur á bak og burt. Ligurði þátti slamt að misse bákina, en gat ekki nái kenni aftur. Vorei kín fúsið síðan óvinir til óvilaka.

5'

17. still.

Útsýni frá Reykjavík.

Um daginn var mér reikad upp í skólavörðuholt, með systur

minni og einni vinstílku. Þeður var gott og útsýni fagur. Þið séum horfum á minn yndistagna fjalla, hring, þar sem minn snoevitæktu fjöld, voru eins og „risar á verdi.“ Hinninn var meður og blár, og einstaka skýr á flókti hér og þar. Sjóninn var fagurbláur og eyjarnar honum. Risu baktar snjó upp ír sjónum.

Síða skip var á leið til hefð, og bátar voru hér og voru á sjónum. Snæfellsnessjökull og fjöllin á

~~Sauði~~ Enæfellsnesi sáust
mjög met vel. Skrafjöll, Skards
heiði og Þjórdalur í sálskeninu.

Skálafell, Helgafell og Hamrahlid,
vori panna eins og lítilt bónn.

Og Hengill, Vífilsfell, Rónguklíðar-
fjöll, og þ Trölladeyngja og Keilir,
vori eins og þ ég veit ekki hvað.
Álfanes skagði út í sjó, með
óllum sínum fallegu bojum.

Ólinugymarnir í Skerjafjörði, stórn
panna, eins og pottar á klédum,

og húsið, sem nann líppi á heima
i, líktist mest kartóflu, sem varð
sauð þar
sjóss í einum pottinum. Ítti á Kesi-

~~sunni~~ Protissor vann „Sítræti“
fullur af fólk, og ír sjálfri Reykje-
vik reyndist nævndi og gaura gang-
er. Síthverf fólk var að ganga út
í „Órfiriseyju, og elsti bárinн í
landinu, sem nann Skíli gamli
var Magnússon léti byggja, var
fálinn á milli réðanna í Viðey.
Hinsin í Engey voru á öð lita eins

og bríðuhús - þegar við höfðum sett
á
huga okkar ~~með~~ allri persónu fegund
gengum við heim. glásar og ámagðar
eyrir fórumni.

5

18. still

Dagur i Kóla.

Íg knekkt upp. Þwæð er klukkan? spyr íg mórmómu. Hálft-áttar. Óláf Steinsefur. Við reynum að vekja hana, en árangursfaust. Loks vartnar Óláf, byltir sér og fer að klæða sig. — Við Óláf drekkum

kökð og leggjum síðan af stað í skólanum. Bandi er nýá okkur í fyrsta tima og segir okkur að við eru ~~íslendingar-sínum~~ komnis af honum. „þegidi greyin“ segir Bandi fyrirlitlega. „Þú eru heimstæðstu ópekkustu og vitlausustu hönnun, sem ég nefi kennit.“ Íða litla að segja frá líssuni og tekst það vel; núr talan eins tilgreindarlega og núr getur. Tíminn líður, og Bandi fer. Í næsta tima er Bogi.

Krakkrarnir

seta og blusta „þér fáid rauði,” segir:

Bogi vit ónefndan nemanda. Timinn
líður. Bogi fer. — Smári kennur inn.

„Hvæt eigað þit ðó náða i deg? Vérn-
in góð!” spaug segja það og Magnús
kennur upp og gatar. Iwan er að
beygja orð „káttur” og tekst það
sítt í meðalbogi. — Timinn líður.
Smári fer. Sigurður Thor. kennur
inn. „Hvernig setur þi þetta
dæmi upp?” spyr nann Ránku Bald-
ursel. „Ránka les upp ír súnum,

en fer að nlegja. Iwan, Jóel
og Vilhelin eru látnir fara. —

Timinn líður. Sigurður fer og vit-
fónum núm að vorda. — Danska.
(eins og nann kallað sig)
Einarr essneki, kennur inn og
hneigir sig „Gudrun Ben. Byrjado
að lesa. Tí eg les. Hann spyr mig:
„Eg gata. Einu gat eg þó svanað, því að
þat kann ekki vekkurinn utan
bókar. Einarr segir ~~þessi~~, ~~þessi~~,
~~þessi~~, ~~þessi~~, ~~þessi~~, legða þessa
setningu ít..” Jeg traf min 8. skránde

paa hæden i Dag." Fleiri komu upp
og gata og kunnu vel si vist. —

Tininn lítur, og Einar fer. — Einar
kemur aftur með landabréf i hendi-
nni, því að færðarfræði er á dagskrá.

Tobba kemur upp, því að kenna runum
þykir undarlega geman að nafna
ordið "þerljótrq.", "Bentur í Volqu".
Segir Einar, en Tobba vendir alveg
ovant í úrat. — Einar kallaðar til

Ránken Ball og hanqu að vera ekki
að greidas sér. — Tininn lítur, og
skólinn er viðinn. Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

19. still.
Snorri Sturluson.

Íg Pégars mæður er í vandröðum, verður
eg mæður að skrifa um það, sem eg
veit eitt suð um. Yfess vegna atla eg
að skrifa um Snorru Sturluson.

Snorri er fæddur 1178. Fæðir hans
var Hlammus-Sturla. — Pégars Sturla
var priggja, var nann tekison i fóstur
af Jóni Roffssyni, og var hann (Snorri)
í Óðda, þangat til nann vart 19 vetrar
at

Þeir Samundur Jónesson og Þórður
Sturluson, báðir nomum til handa

Herdísar, dóttir Berser kins (^{aude}^{riksa}),

í Borg. Þjó Snorri fyrst að Borg,
þarf til ^{er} náinni náiði Reykjavolti. —

Snorri var ríkis mædr og mjög
gáfaður. Hann ^{og} átti margt varna.

Í mið 1215 var Snorri kjóinn
lögssögumædr i fyrrsta sinni, og
gengdi hann því stærri í fjögur
in. — Var hann nú í miðklum
uppgangs. — Hann gerðist skáld og
egott. Hann gerði t.d. kvæði um
Hákon jarl galinn, og var það

afbundna-gott. — Af þeim 'slendingum'
er við ritstórf tengust, nefur engin ⁿ geti
sír jafnornitinn orðstýr og Snorri
Steinbúson. Adalrit hans er §

Heimskringla. Það Noregskonunge-
^{sögu} ^{framan}
Iot ^{ofay}. ir fornleikur fram á dage

Ivernis konungs. Enn fremur nefur
Snorri skrifad Eddubók, sem við
hann nefur verið kennið. Bókin

fjallar um kvedskaparlist fannmanna
og nefst með ágrípi af gđafræði
Nordurlanda. — Borður hans voru

Rómverskar tölur 1937 = MCMLXXVII

1 I	19. <u>XIX</u>	$\text{E} = 100$	1459 = <u>MCDXLIX</u>
2 II	20. <u>XX</u>	$\text{D} = 500$	968 = <u>CMLXVIII</u>
3 III	30. <u>XXX</u>	$\text{M} = 1000$	1547 = <u>MDXLVII</u>
4 <u>IV</u>	40 <u>XL</u>	$\text{F} = 10000$	
5 <u>V</u>	50 <u>L</u>	$\text{FF} = 1000000$	
6 <u>VI</u>	60 <u>LI</u>		
7 <u>VII</u>	70. <u>LXX</u>		
8 <u>VIII</u>	80. <u>LXXX</u>		
9 <u>IX</u>	90. <u>XC</u>		$\text{MCMLXXIV} = 1934$
10 <u>X</u>	100. C		
11 <u>XI</u>	0. 0. <u>du.</u>		$\text{MIM} = 1998$

$$\text{MM} = 2005$$

$$\text{DLIX} = 659$$

$$\text{MCMLXXVIII} + \text{MDCCCCLXXVIII} = 1978$$

$$\text{MDLV} = 1555$$

$$\text{DCCCLXXIV} = 874$$

$$\text{CMXXX} = 930$$

$$1778 = \text{MDCCCLXXVIII}$$

$$1949 = \text{MCMLIX}$$

$$765 = \text{DCCCLXV}$$

$$436 = \text{CDXXXVI}$$

$$1878 = \text{MCCCLXXVIII}$$

Íslenskars glosur.

Íslenskars Ben.

- ~~III~~ . bæk.

Yslenykar glóser.

Bróðurinn Benediktss.

III. bekk

Merintó.

för ginnir Miðgarðsorm.

leidretta = bota fyrir

reit = kerra

láta þar virð berast = látu nýja lífa

skjalla = slá

hals = rínum á skipi hit fremsta (meist stafni)

vöxt = fiskimist. f. t. vælir

snerðisður = stutbur íður.

gina = gapa

vat = forn

agnsax = beitusax, beitusknifer

ljósta = slá

krónu = alda

umsjær = íthaf, rímsjör

grunnur = botn

hatlur = hattudegur

dimenskjóður = sá sem gitur rof til
skýju (himininn...)

greða = rekja í sundur

reður = strengur, fari

vega = festast

Egill hija Halsteini Konungi

pó = kvo

gnuptr = álitur, boginn

gransðari = skeggstæði

skolbráinn = dötekbrigindur

blætrfill = sveissoddur

Dauði Baldurs.

eira = hliða, fyrma

svardaði = eður

friða = eloka

ordlökk = órd

gerfi liki = gerfi

Gslençkar glasur.

Björn Benediktsel

III. bekk.

Mennitó.

Fundur Íslands og byggð.

bíta fyrir = ná fyrir

já eð blóti = efna til blóts.

leitatal heilla um forlög sín = leita félátt

já vatnþátt = skorta vatn

óþorstlátt = gott við þorsta

minnpak = samanþróðð miðlog sínar

andr = plágur (erja, örði, aris)

skilrikr = áréðanlegur

"Ólfusvatn = þingvallavatn

alþerjanargöði = ^{ls}sár sem setur þingjó

Fáttur af Þóleifji biskupi.

hinn órvi = minn órlæti

réðast = koma

heydes = /stækker. neystakkar

nagur = duglegur

nenna við = hindra.

Jón Höftsson.

söma lands síð = vinda landsb.

svare skyrseradum = svara rökðum

áð já = játa, jáfi, jáð.

brottsöngur = messa í útkirkjum

kirkjumáldagi = kirkjuskrá

áð vald megi frelsask einhverjeim

= þáð vald má ekki frelsast af e-hu.

hefð = frægð.

láta líðask fyrir = láta undan

Hok Deildartungumála.

ófessant = óarðbor

heimta til sínsmáls = slyja við

minn keip, halda fram, minni mali,

láta e-ð gangast = regja til um

at minn áleiðis = að drauge til sáttu

mela fagrt = vera tungumílikur

ek fimm þáð eitt ó = mér skilst

skilja undir settir = taka settast
um) láta settast við.

halda uppi handsólum fyrir.

=

skilja til = taka með, til nefnar

ófæri trúnt á e-ð = slá smiðshöggi a-

verða nýfidegjarni = eiga í hætlu

áð missa nýföld.

játa mal i dom = fallast á áð e-ð domi

slá í deilur um = halda ífram áð deil

gerð = domur domregend

skipast = lagast, fara á annan veg

fim = fadomi, undur, wk.

virki = varna og gerður

setja í lannar töku = hefja lannar
töku undur

þe vori á al líta = þá vori sér sér
binda sér við mál = skipta sér af
dýrri = mestur nöfðingi, aðalur
sjá sér klest til handa = sjá meðum
sínum borgis

trjá = efast

granca = draga í eftir

kirkjudaður = vigguafrnali

kirkjunnar

sníu = breytta

bifring Guðmundardótra

geipa = blaðra, þaðra

ekki þykti mér undir = mér þykir
ekkert i hættu

síja = fessi

6. Öryggistáðabóndagi

Kesja = höggspjöt, breitara og þyngra en venjuleg spjöt, en með styttra skæfti (kk.)

Hafa e-n á spjotsoddum fyrir e-n = bala ganga a undan -

Eki er það svá fátt sem það er ómátt fari að ekki eins fari eins fer lísu fyrir

Koma líti að sín e-n

rolla = bokfellostoranj

leggja = holla, lóle niður falla

Gerd i = af gert suði; girt, með torfvegg

Mórendr = móróndættur, (mórvadur)

Fletta (kk.) = Karlmannaspjöt, yfirhafnarklöði

Crucifixum (kk.) / lat. = krossmark

OK eggjindusk fóst at reka fá menn of sín

= og eggjindu hvern annan ða að ke

fessa fán menn af sín

spáði = smað líkili

dragi er semilege myndas af ör-nefniðu Þorð (smbr. gildrag, myndrag) ^{þarf}

Kjappi (kk.) = hafur

Chaim (vísunnefni) = svartur, dökkin

Ganga at málteum = fera eftir málstaðum (umleið) fyrst

Borkibærinn = sá sem spenir viðarberti

Um fótlæggi sér (upphaflega hafð um fylgis-menn Eysteins konungs Eysteinsonar og Guðrúnar konungs)

Panþari = klifþarklöði, sem menn báru ípmist utan eftir eða innan undir brýrju, og kom (bæði) stundum í stað brýrnumar, ef það var gert ír níogn sterku epi

Baldari = líkili, kringlóthar skjoldur

Kíptur um miðjuna; ósýstra boriði

Bútlarans var hringmyndur upphafkun, sem meðindist líkli.

nú eru brögð við = nú eru brögð
höfð i frammisi.

Kinnþærgrí ^{til Þóris Kinnings} = klini eftersom hufur
helast = monta halast aðum
steinsheðg =

rekinn = silfurbiunn

djákni = meðhjálpari

auga = skaplarauge, (þar sem
~~skapti~~ gekk upp í öxina)

málaþjöt = spjöt með málefnum

táknum ~~ða~~ rínum

leggja = boagna

atsögn = aðsvegr

kampur = skegg, kampi = skeggjari

skyrmast = skyrmast, afa sigr að -

tottu = smávarann meðan, dubbull

(þri. nýrroskar, trett = hoppur, oddur)

weidóxi = öxi, sem hefur weida egypt

telja að = lada

sauma um = sauma klæði um
um, sauma sér saman
meginflótti = allur þorni af flóttum.
grjóthörng = grjóthaugur, grjóthall
þykja likast = þykja liklegast
til undanskilni

hísla (upphafl. hensla) = veite
albanissakrament, þjónusta

sækja = drepa, seva og vege
skilja til gríða = áeskilje ðenn fái gríð

grím = skegg, (i flt. þigdir grímn = varin)

kölver =

ávna = líðja.

Víðan.

bls. 39

Reyndu að henda upp hugarinn, kett)
sjáboðarkeð

Visan. bl. 3. 39

þú skalt klifa upp á kjöl.
(klóra í bokkanum), þótt sjávar-
rókið sé kalt, neyndu að henda
upp huganum, hér meintu láta
lífið. Þú skalt ekki fáta
þugast, skalli (þeygja skefu) þótt
utheðnigni á þig (eitt hvæð komi
þyrir). Keenfólkis elskasi þig,
en kevertina eiga allir að
deigja

þeygja skefu = mynda varinum
til gráts, skala, þeygja skefu
Knepp = setja upp, binda upp

1. Víg Smorra Sturlusonar

Mauritiusmessa =

8. Andlát þóðar kakali

Kakali = eftil vill sá, sem gagger

Hördaland =

þryðingur = futhingskif, notad til
futhinga með ströndum fram,

þáir voru braðir að framan og bordhau
og nokkuð háir í sjó.

verða ekki þyrir = vera ekki með
motsýrma,

hafa vera mikill af spáfumi

ær = vera mikill þyrir sem

9. Guðrún Þórháson og Magnús lagebælin.

vera af fluttur við = regja

húsþat = skianþoki, sem notaður er undir farangar og sem svefnþoki

svoþlista = lítil fróðakista

leyting = pallur í skul skipisingar sem skipstjórnarmenn höfust í

stafnubini = mæður í stafnunni á skipi

má tóra = veitir

skutulsveinn = borsuveinn sij sem þjónar við konungsbor

kumfáss = hrungur, hálsbraagi

baldikinn = silkiephi frá Baldaki en seo nefndið Bagdad á miðöldum í Evrópu

eiga sök á mali = é mitt til ærestans

Kaprun = netta, verjulega samfost Kápu (hvk)

Gengsílfur = sílfur, sem gengur kumþura og sölum

Kumfáss = hrungur, hálsbraagi

Orustan íst Fræðaborg

ullserkr = ullarskypta

skera upp horð

pallstóri = eginlega hálmar á gallideyja á pallstóram = verðarsötlunar - ellidandur

hesla = afmarka (holm eða ingvöll) með heslistöngum, stepna til oruða á ákuðnum stæð.

2. handas Óðarsaga.

markir, (med það allt): skógar
vægrett = óskar

feara i wamförum = feara i baki
enkvæðar sleepna

gríðungur = maut

gella = óskra

gellir = hinn meðfraddaði,

Woldabrunsta.

trígu-skegg = klofín, skegg

tríga = kvist, myrkrist.

(slita einkanáðum)

riðfa einkanáði =

quðain og Ólip

Benediktshálmur

Tribekla, Menntaskóla

slita einkanáðum við er =

riðfa einkanáð (éstarndi)

fullkominn = stærðsinni
gildre til = koma til líðar
með brogðum

dvelja = lefje, semka

gati = örðumur, lausareignir

kvarr = örðumur

títit, veldur = megarðir

hláða segum = fella segl

hófis = drekkahófis

stefat = röndist

bandi = vikingaskip með hauvum og
hrossum firum, og var þin

hallaði að verða fyrir 3ældingu þar

skægg = ferngaðdar, flinar

dyfirlit = skrauttejarn miðar,

glasimur; stefavist fyrir dyfirlit

avnum = erfti

skor = slutt svind, og hóðunni

"Öllum veriþegum svæðum í
fir að þá var ekki trúeggerð

riðlað = trústrast

abðan = örðuna

skotta ið = óðra hegt þann og aðrir

at pers að halda skipum um í same
horfi

stapnileið = jámkrisken til að halda
óvinaskipum um fóstum í sjónstig

lyjóða = myðja

slurða = legeja skipum bora in Í
borð (í sjónstigum)

fyrirvinni = sunna skipi, hūð næsta
fyrir þannan lyftingu

skjallborg = borgur ír skipulum

kambarskelfi = sér, sem hríður
ist með, af þómbi: kambur,

magji: istvær, gati líku verið
at þómbi: legeðlaður með eða

sé sunn hríður bogastriðum.

Kappadrum = sunni skipi hūð
annars fyrir framan lyftingu

stípkostnataki = uppliði klubi
skipisins

reyrbond = band eða príður,
sem óðra oddurinn var, upprun
með ið staflið

reyrbondi =

höfðafjöld = höfðafjöld hand þúm
sem ið staflið sat, að nalle
sér upplið

Gaffak = grunnt og lítt vopn hand
vopn, einstakkan hundar
með fórum, til pers að gige
síður á flugum

brynjotíka = brynjum

stellari = sinn af tignusti
þómbi: tannar, ótannar, kappur;

ut af Ægulstirfum hana,
var at flytja Kongseimdir á þær
nefje = næstbor matan,
verja með baki = hörfa undan.
sighuskeið = sá hluti stópsins
sem er umkverfis sigluna.

6. Þróreikur Konungar á Kálf-
skinni . Bls. 66 .

fulltingjja = styðja, halda fram
kjósa þen af = ~~þe~~ bóvar
(~~jártíkn~~) = merki, sömmun
viti = landsígrs
rettal = sjóhrakningar, sjödnif (okk)
válk = volk,

7. Fæddur Magnús góði
skjóta undu upp = ^{urjæð} anda
halda upp aðum = verða fyrir
svorum

8. Sendi fyrir þórarins Nejjólfssonar
eiga steppu at = halda fyrir,
lejóskeylda = almennur skattur,
skattur þegna Konungs
langskip = hverskip, vikingaskip, ein-
gengur motur i heimsari, þau voru
lög, og hér til ófannanna eru
fremur myg og borslæg og feldur
etki mikinn sjo, þau höfdu
segl, en oflast var þeim sijð.
elvegur = ástæður, mikaverðir
knýðu (flt efst af knýðu) = rökræða

9. Stein's fáttur skaptasonar.

fara i sjálfræði =

bíndask orða og ámelis = gete
ekki ósér gert ósérsla,

ávannætur = örðvar,

drápa = fok. stefkvæði, (flekkur)
(töltug drápur)

árnáður = ráðarnáður konungs
(síðan voru árnemur mefnir siflum)

skósuinn = kjönn

forbeini = hjálpa eð ferðinni, fyrir-
greiddla, viðtækur

heimte útmáli = krefjast lofanda

máttur skal að magni = hins okuli-
lit sínum honum eftir fremsla meiri

síða á mið = ihuga mal

óvarkings = king, sem kallað er
saman með óvabodi

svinna = vil, negoni

þráginni = þrái

atlogengt = ganga í atri

miskotke = líkast ekki á

festa = límablit frá (skuldaðagi)
óskudegi til langardags fyrir
páske,

ofkuvari = Romuriki

haldra einörð = halda tryggð ín

fyrileitinn = Þá, sem vilt einhver

ræsa = fara hraðalega, geesa

entkeisi = líkmenni, veifiskali, etlen

glapna = mistakast, gleppast,

töltugsessa = langstif mæð 20 minnum
þ.e. 20 ávarar ér mótt boð,

skreka að skógröðum = látu kylfu ráða

Kasti

virkla = ber

vara = bíast í, grunne

10. Annljótar gellni

gellni = (kk.) fré gellni eða gellvin, bæ í Fjambalandi.

gisl = (flt. - ex - in kk.) meður, sem er tekinn eða seldur i geyslu til tryggingar fríði eða satturs.

gullblað = gullópið strautbláð

geist = kk. skíðastafur, geisti

drepe = slá (eld), (kvítej eld)

söluhús = kofi á fjállveginum handfjálmörkum, söluhús,

feðr = hólkur á spjóti eða sígríðu verkfari, ~~me~~ segt upp á skaptis framansvert og ferfur þar með givmagla

gætt = depressionbúnaður,

11. Danesi yfirmaðar Kolbrúnar skálds.

fogga (sér) = lína um

söllit = ~~flot~~ af að selle,

= þróuninn, böginn,

nautur:

fælla huð ~~við~~ annat = fælle umvörpunum

Nisan:

öglir = haukur, fálki

eik = (skip) tré

róm = evum

gögnorm = i gegnum

magni mættur, megn

öglispanda eik = kona

orvedur f = orfahrið

meagni keyrður = rekinn með

12. Hreðarsar fáttur heimiska.

vinn = vanlegur, efnilegur, fríðusigrur,

fogir nemur örundit vinni =

fjárskattki = eignamismunur

als = þar sem, af því at,

vera á manni =

óvísar = heimiska

fimma = lá, ílase,

reisfara = fá góðan byr.

Kæja = órvíða

skipdráttur = setning skip í land eða flot

stjórt i tvárr horn = vere óliklt

a med

áfnum = fífabeti,

áheypslis =

skautþoðadur = toge i þótt unika.

~~þar í reiknunar~~ = hunda,

óriptilegur = óveriðilegur, skriflum

dála = dálage, vel,

ókeilbraukur = ókeilbraukur,

vinveittur = ótillegrur

vinask til = vða um

gummingar = til

tíða = lange til, óska

níttum tekur þin af = kín eftir slóðum,

háttunor = kirk = hæðla

kunnuve = +vumla

mjölkþentur = slörhentur

halgar = góður smíður

reida ord os = regja frá örðum e-s

drepa at ferliðu = rængsnuva

hinnig = (alv.) lígindige hinn -

veg, finna veg) hingað, annarssta,

vatnilegur = slóðskoðum, örðu

spætt = myjig

leikrunakill =

gefask að grændi = lāta undan,
kvænka sér undan meiningu annar

þeyjan = fó eigi, ekki (myndad) ef

þau - gi - flt af katki

lāta við berast = lāta hja líða

reidinay = rineplöntur, orissa

eira = líða (velðea illa) verðe af

iela = fest við, hafa afskipti af

gróper samligg = átkrefla, drepba

vindli = huk (vindli) = hálmturisti

lāta ganga óxarskeft og skálpuna

= lāta ride á einh. óxarskeft og
sverðslíður.

skalpur = umgjörð, skafa
sverðslíður

severðskér = jarnhrúður á enda
sverðslíðranna

skemask = rípa, skafa

hendr = þo = sá, sem tekur land á

lénir hja konung.

gramir munu takei pig =

troll hafi pig, (gramir eru nati pig)
nestlok = lok

hugskemur = ráðagóður

wilgis (eo) miðj

hérða bitbein um = verða brak-
epli

ósamligt = ósamningarnt

setja af hestunum = verða

á lāta hestana of hendi

Audunvar káttur vestfirkska

Bls. 98. umbráð = umráð

kylkjia i = kyljja verra

Rímniferill = pilagjörnum til Rímnab.

stafkarls stig = vorvarð, þar að vergang

kollóthr = hárlaus, krimmatakadur

skrappe = spiki skrapa

þykkið fyr = þurvinenda sér,
leðrhosa = skjóðe, leðurþoki

Brands fáttar óra.

W.

merkismáður = merkismáður

stíka = mela

halda fram = halda áfram

fína = auðgast

gera til raunar við sinn =

gera til ósreyna um

15. Íslendinga fáttar ségríða.

102. bráliagr = marlegur, braustlegur

meirin - óár. hn = hn

útlendisage = utanföður saega

vinnaskat = fallu í gild, gjötum

Kamfeyrir = vara

skírnumm = stundum = ekki læren

16. Írr Smeagur-Halli fátti.

íþengilegt = lítilförlægt, efnislitilis

ordhross = orðhvalur

grindmisningar = gríðarfi, sá sem

gengur á gefnar settir

jafnþeggsilega = jafn grinnilege

tillimi = tillag, styrkur, framlag

eyði = með lykli

það myndi jámt, notileg = það er

all-semilegt

hlýsa = duga

fimfir = skattkeimins og vettlun

á Gunnaríku

standa ekki á stöðugu = vera

ípmist góð eða ill

fyrir vist hepp fram = áins leypis vos

vinn = sali

taka eftir = reyna óðarfé

taka handan = smeta, koma in

þærpreyther = seigur,

eptirleitis krofa, evnandi

þnegli = brogðóttur, síðugur

Wæfa af viðeon = farast vel við e-n

réðleitinn = íðagður, ímeðagður

hlamm = háráði

skál = hárcepsli, (h)rk)

óbindala = óheppni, vandræði,

heim = hríppin (kuk)

varnarvulf = örku til dælvína með

skjóðuskráð = það sem spyrnt er í

skjóðunni (skreppunni)

twist = þiggull, hruggur

breiðileg = undanleger, fítlar

halkvernilög = geplleg, hentugur

útdannun = yfðunar

skrifja = ifa, gera skift

punga-varnud = pungatím

Kvæðið sér titt af fermissaði, spumkatti
áð flýta sér

farast þungat = teknast þungalega f.ðin

miq varir = ég lífst við

Kviðingur = mítvisa

Níðan:

hrang = gríppr, háráði (h)rk)

fjöngull = paraþjöngull

sigr fjarðeldak = síðan ég líft lífð

búð = vist, hreyfili

træk = þær, sjewargröður

Yvarsfræturs Yngjunnundarsorvan

Bls. 110.

hugkvæmur = lírraðagður

áð leita sín = spyrjast fyrir um

af gött = geru af sér

leita eftir e-n = spyrja

hrage grun af = gruna

vikja eftir = para eftir

hláðstíð, brogði = duraði

Mannijafnadrar Konungur

112. veigla = forvæði fyrir bandi, lík
bír = bar

munqát = heimagerð ölf

öltteiti = ölgledi, dryskjungaledi

maragr = marganáll, malugur

jefnaðarmáður = jefningur

Kefja = fera i kaf

nýta = gagna, dugu

einkenna = mikilsverð

slíthöndur = kunna að haga orðum

~ sinnum +

fastordur = orðheldinn

drage til miðla = reyna að miðla
malum

kleupa heimadrágaðum =

Koma nið viðkvæmt atriði

slöppill = turn

einskipa = fara í eina skipi

heimadrági = heimsalningar

þeina = person,

~

Ræða Sverris Konungs

ols. 115 um ofelvugtjörn.

Veknarskeið = huk. sálmur, er vökun nefast; vaka (lat. vigila) kvöldlist fyrir nætidisdag, allt frétt kl. 3, en oft er orðið hafið um nætidisdaginn sjálftan sjálftan ásamt vökunni.

Munagét = huk: einagert 3l

Kvegr = verplunarskip, kvegrar vor fremer stær skip og breið að freman.

Birkiblaðið = fylgismennor Ósteins og Sverris Konung, meðan sem spennin birk. um fátus sér

Himipill = huk (vidurnefni) titillmáður, sem er lítt; sér en mikil á lofti,

Gestr = hirdmaður híð konungs á hölfust

launum, fór oft sendilegðir fyri Konung, hættulegan.

Tandseypa = huk. halleri, vistaskerður

20. Ændlát Sverris Konungs.

Tvislegur = tvíræsir, sem ber til begga róna.

Ola = sonspjá med ólin, veitir minn síðustu smunningu (eftir af hinum katólikku setramenninum)

Söldudagar = huk. flt. = innbrudagur, innbund: eru 4 sinnum á kirkjunaum

1). mið. dagur, föstudag og laugardag eftir 1. sumard. í föstu. 2) eftir hútsummi 3) eftir 14. sept. 4) eftir 13. des. Þer er öll við innbrudag í föstu, laugardag; söldögum, þ.e. 9. marsin (árið 1303)

Tveir kettr stálu ostbíta, en
gátu steki komuð sér saman
um hvernig þer atru á
skipta honum.

